

# **Dossier de la roda de premsa d'inici de curs**

## de la FAMPÀ Castelló Penyagolosa

05/09/2025

La FAMPÀ Castelló Penyagolosa comença el nou curs escolar, com és costum, reprenent la seua comunicació pocs dies abans de l'inici de les classes. Amb aquesta roda de premsa volem expressar la nostra voluntat de continuar avançant per a millorar encara més el sistema educatiu públic de les nostres comarques, tal com portem fent des de fa més de quaranta anys.

El nostre sistema públic d'educació destaca per la seua rellevància en comparació amb l'educació privada i concertada, així com per la seua representativitat, les seues iniciatives, la seua interacció amb la comunitat i el foment de la diversitat.

Aquesta lluita constant per millorar l'educació pública ens ha consolidat com a federació de referència a la província de Castelló, on actualment agrupem més de 250 AFA, la qual cosa suposa el 91,7% de les associacions de famílies de l'alumnat de l'escola pública de la província —incloent conservatoris de dansa i música, escoles infantils, centres d'educació primària i secundària i centres d'educació especial—, un nombre que continua augmentant cada any.

Aquest any ens acompanyen en aquesta roda de premsa inicial:

- President: Josep Pascual Albiol Esteller, de l'AFA del CEIP Pio XII de Vila-real
- Vocal: Vicente Gumbau Ferrandes, de l'AFA CEIP Eleuterio Pérez de la Vall d'Uixó

## Resum curs 2024-2025

Volem començar fent un resum del passat curs 2024-2025, un curs especialment intens per a la FAMPÀ Castelló Penyagolosa, marcat per grans reptes educatius, però també per una resposta ferma, activa i compromesa en defensa de l'escola pública i de les famílies. La implantació de la nova Llei de Llibertat Educativa i la polèmica consulta sobre la llengua vehicular han centrat bona part de l'activitat de la Federació, que ha treballat incansablement per informar, acompanyar i empoderar les AFA davant d'un context de gran incertesa.

En paral·lel, la Federació ha demostrat una gran capacitat de resposta davant situacions d'emergència com les provocades per la DANA, ha reclamat protocols clars a l'administració i ha promogut la solidaritat i la coordinació entre AFA. A més, ha mantingut una veu clara i compromesa en defensa dels drets humans, com ho demostra la seua adhesió a mobilitzacions a favor del poble palestí i la denúncia de la vulneració del dret a l'educació en zones en conflicte.

Al llarg del curs, s'han reforçat els espais de participació, tant a través de la formació adreçada a les famílies i a les juntes directives, com mitjançant l'activitat comunicativa i institucional. La FAMPÀ ha consolidat el seu programa formatiu, ha estat present als grans esdeveniments de la comunitat educativa —com les Trobades d'Escola Valenciana— i ha mantingut una col·laboració constant amb entitats com CEAPA o la Confederació Gonzalo Anaya.

Amb el suport d'un equip tècnic estable i el compromís voluntari de les persones que formen part de la seua junta directiva, la Federació ha continuat enfortint el seu paper com a espai de referència per a les AFA federades i com a interlocutora amb l'administració.

## Temes que preocupen a la Federació, curs 2025/2026

### Aplicació de la LOMLOE

Aquest curs 2025-2026 serà el tercer curs d'aplicació de la LOMLOE, un moment clau per a començar a avaluar els seus efectes reals. Des de la FAMPÀ considerem necessari revisar com s'està implantant, detectar els obstacles i aplicar les adaptacions que la mateixa norma preveu per ajustar-la a la realitat dels centres. Cal passar de la teoria a la pràctica, garantir que els canvis arriben a les aules i assegurar que la llei complisca el seu objectiu: millorar l'educació pública amb equitat i qualitat per a tot l'alumnat.

### Llei de "Llibertat educativa"

El curs que comença el dilluns estarà marcat per ser el primer de plena aplicació de la Llei de "Llibertat Educativa". El conseller Rovira va afirmar al maig que el 99,7% de l'alumnat estudiaria en la llengua base triada en la consulta lingüística. Però la realitat és una altra. Sabem que són molts els i les alumnes que no podran estudiar en la llengua triada perquè Conselleria no aporta els recursos necessaris. Aquest és un problema que des de la federació ja preveiem.

Altres preocupacions de la FAMPÀ han estat:

- **Organització interna inviable.** La creació forçada de grups en funció de la llengua triada pot provocar reorganitzacions problemàtiques, basades en criteris de plantilla o horari i no en criteris pedagògics, amb les consegüents tensions internes, dificultats per a la conciliació i una pèrdua de confiança de les famílies en el sistema.
- **Risc de segregació i afectació a la inclusió.** S'ha assenyalat que separar grups per llengua pot agreujar la segregació i afectar negativament l'atenció a la diversitat, especialment per a l'alumnat amb necessitats educatives especials. També s'han detectat casos en què la tria per llengua podria derivar en una segregació per gènere.

- En les **zones de predomini lingüístic castellà**, encara que les famílies hagen triat el valencià, de moment només es crearan unitats en castellà. Segons ens van explicar des de la Direcció Territorial d'Educació, en aquestes zones no està previst en cap cas crear unitats en valencià, ja que, sí o sí, la llengua de referència per defecte és el castellà. Això ha sorprès moltes famílies d'aquestes zones que, en tenir dret a votar, pensaven que es respectaria també la seua voluntat.

## **Participació de les famílies: consells escolars**

En novembre de 2025 hi haurà eleccions a consells escolars de centre, una oportunitat de les famílies per tindre veu i vot per millorar el dia a dia dels centres educatius. Des de la federació volem insistir en la importància de la participació de les famílies en el Consell Escolar, òrgan on estan representats tots els sectors de la comunitat educativa i per on passen totes les decisions importants del centre.

Els Consells Escolars són els òrgans de govern dels centres, atés que totes les persones dels diferents sectors són triades en un procés democràtic i al si d'aquests es poden decidir aspectes molt rellevants del funcionament dels centres educatius. És el Consell Escolar de Centre un espai des d'on compartir responsabilitats, fites i reptes comuns de totes i tots, implicant-se en la presa de les decisions per corresponsabilitzar-se, cooperar, involucrar-se i intervindre en la millora del dia a dia dels centres.

## **Canvi climàtic i els seus efectes a l'àmbit escolar.**

La FAMPÀ Castelló Penyagolosa, molt compromesa amb la prevenció del canvi climàtic i amb la necessitat de ser tan respectuosos amb el medi ambient com siga possible, considera imprescindible avançar en l'adaptació dels centres educatius a les noves condicions climàtiques d'una forma respectuosa amb el medi ambient. No és just que les escoles siguen els únics edificis públics que continuen sense estar correctament preparats per a afrontar les temperatures extremes que cada vegada patim més sovint.

És necessari redissenyar els espais escolars, especialment els patis, apostant per una infraestructura verda que combine ombres vegetals, arbres i espais que actuen com a aïllament tèrmic, junt amb paviments permeables que ajuden a gestionar millor l'escorrentia d'aigua i reduir el risc d'inundacions. Aquestes actuacions, a més de millorar el confort i la seguretat, han de dur-se a terme buscant solucions equilibrades que no perjudiquen el medi ambient i que convertisquen les escoles en espais més saludables, sostenibles i preparats per al futur.

## **Atenció a l'escola rural**

Com cada any, la federació reivindica el gran pes de l'escola rural en el nostre territori. Són moltíssimes les zones rurals amb petites escoles que, massa sovint, se senten oblidades, apartades i tractades com si foren de segona. Des de la FAMPÀ recordem que aquestes escoles tenen els mateixos drets que les grans escoles de les ciutats i han de rebre els mateixos suports per garantir una educació de qualitat i en igualtat de condicions.

Un dels problemes que afecten les escoles rurals són les reduccions de jornada dels docents especialistes que comporten jornades parcials que afecten negativament la continuïtat pedagògica i l'aplicació del currículum segons la normativa vigent.

Les especialitats són essencials per al desenvolupament integral de l'alumnat, i la seua reducció comporta dificultats per garantir un bon ensenyament de llengües estrangeres, limita els continguts artístics i motrius —fonamentals per al desenvolupament competencial i emocional—, incrementa el risc d'inestabilitat docent, ja que molts professionals rebutgen desplaçar-se per a cobrir jornades incompletes, i redueix la capacitat de coordinació i suport a la diversitat, també responsabilitat d'aquests docents especialistes.

Tot plegat suposa una greu discriminació per a l'alumnat dels centres rurals: no es garanteix una atenció equitativa a tots els nivells educatius, es vulnera el principi d'igualtat d'oportunitats respecte a centres amb plantilles completes, es compromet la continuïtat dels projectes educatius —basats sovint en una línia pedagògica

comuna on les especialitats són clau— i es posa en risc la matrícula i l'estabilitat d'aquests centres, afavorint així la despoblació de zones ja en risc.

Per tant fem una crida perquè es garantisca, almenys, la jornada completa de cadascuna de les places d'especialistes per tal de cobrir amb garanties les necessitats dels nostres fills i filles a les escoles rurals. Això, sense perjudici d'altres dotacions que ens corresponen per la nostra condició d'escola rural.

Que l'escola rural no siga tractada com una escola de segona és una mesura contra el despoblament i per l'equitat territorial del País Valencià.

## **Conflicte a Gaza**

La FAMPÀ Castelló Penyagolosa fa temps que expressa reiteradament la seua preocupació per la greu vulneració del dret a l'educació que pateixen els infants i joves palestins a la Franja de Gaza, a conseqüència del conflicte bèl·lic i la crisi humanitària que afecta el territori.

Des del setembre de 2024, la federació ha denunciat que [més de 630.000 estudiants han quedat sense accés a l'educació per segon any consecutiu](#). La destrucció de centres escolars i universitats ha paralitzat completament el sistema educatiu. Moltes escoles han estat reconvertides en refugis per a persones desplaçades, però ni tan sols aquests espais han estat lliures dels atacs. A més, la destrucció de les infraestructures de comunicació ha fet inviable qualsevol forma d'educació virtual.

El maig de 2025, [la FAMPÀ va tornar a alçar la veu](#) per denunciar que, després de més de quinze mesos de conflicte, les escoles i universitats continuaven sent destruïdes i inutilitzades, i que ja eren més de 4.000 els estudiants i docents que havien perdut la vida. Tot i la devastació, també hi ha espai per a l'esperança: mestres voluntàries han organitzat aules improvisades en camps de refugiats per continuar oferint educació bàsica, malgrat la manca extrema de recursos.

La federació considera que la interrupció de l'educació té conseqüències devastadores tant a curt com a llarg termini, ja que posa en risc el desenvolupament

personal de tota una generació i compromet el futur social i cultural del poble palestí. Per aquest motiu, la federació ha fet una crida a la comunitat internacional perquè es respecten els espais protegits pel dret internacional humanitari, com les escoles i els hospitals i perquè s'assegure una educació pública i universal que arribi a tots els infants, independentment del seu lloc de naixement. Educar és un acte de pau.

## **Salut mental**

La nostra federació, des de fa anys i de manera constant, ha defensat la necessitat d'incorporar la salut mental com a part essencial del sistema educatiu. Ja des de la pandèmia insistim que els centres educatius han de desenvolupar plans d'acció que incloguen prevenció, intervenció i seguiment per crear entorns saludables i segurs que protegeixen la salut mental de l'alumnat. Considerem fonamental que el respecte, l'atenció a la individualitat, la valoració de cada estudiant i el foment de les competències socioemocionals siguin valors centrals dins dels programes d'aprenentatge. A més, reclamem formació per a tota la comunitat educativa, per tal que siga capaç d'identificar possibles casos i donar resposta a través d'una comissió de treball específica que hauria d'incloure personal especialista en psicologia clínica.

## **Conciliació**

Des de la FAMPÀ Castelló Penyagolosa continuem reclamant més avanços reals en matèria de conciliació. Algunes iniciatives s'estan duent a terme, però són actuacions aïllades —ajudes en l'àmbit local, programes puntuals de la Diputació, projectes específics en alguns municipis— que no arriben a garantir una resposta global a les necessitats de les famílies. Caldria generalitzar estes mesures i establir-les de manera estable arreu del territori, assegurant que tots els centres puguin oferir recursos que faciliten la compatibilitat entre la vida laboral i familiar.

A més, és urgent actuar també als centres de secundària. A les ciutats grans hi ha instituts sense menjador escolar —no tots, però sí molts— i és necessari que, almenys, un nombre mínim d'estos centres dispose d'este servei. El menjador és una eina clau per a la conciliació, però també per a l'equitat, ja que garanteix que tot

l'alumnat pugui accedir a una alimentació adequada i a una organització del temps escolar més coherent amb les necessitats de les famílies.



## Refresquem reivindicacions

Així doncs, a les portes del començament d'un nou curs, volem traure novament a la llum i refrescar les nostres principals preocupacions al voltant de l'àmbit educatiu, aquelles que acostumem a traure a la llum en reunions amb conselleria i que sabem que continuen preocupant les famílies associades.

### Jornada escolar

El tipus de jornada escolar ha sigut, des de fa anys, una de les grans preocupacions de la FAMPÀ Castelló Penyagolosa. La federació sempre ha defensat la necessitat de prendre decisions basades en estudis rigorosos i en l'anàlisi d'experts per a la tria d'un tipus de jornada o d'altre.

Considerem que deixar la tria d'horari escolar a la voluntat de cada centre, mitjançant un procés electoral que es basa sobretot en preferències personals, pot provocar inestabilitat, desigualtats i decisions que no sempre posen en el centre el benestar de l'alumnat.

A més, la FAMPÀ ha criticat el fracàs del procés electoral celebrat el passat mes de març, que va evidenciar la necessitat d'una planificació més clara, i continuarà reclamant a la Conselleria que assumisca la seua responsabilitat i prenga decisions fermes, fonamentades en criteris tècnics i estudis educatius contrastats. Només així es podrà preservar la coherència del sistema educatiu i garantir que la jornada escolar responga realment a les necessitats dels xiquets i les xiquetes, i no únicament a les circumstàncies o preferències de cada moment.

### Horari escolar

Per altra banda, la modificació dels horaris escolars també preocupa a la federació. Cada curs rebem informació sobre sol·licituds de modificació d'horari formulades per les direccions de centres escolars de la província. Aquestes propostes inclouen horaris que les famílies no aproven, ja que dificulten la conciliació de la vida laboral i

familiar dels pares i mares, i no prioritzen el benestar de l'alumnat per damunt de qualsevol altre interès.

L'escola pública no pot continuar sotmesa a canvis constants d'horari i a una inestabilitat que perjudiquen les famílies i generen incertesa i que beneficinen les escoles concertades i privades.

Demanem a les autoritats educatives, com ho hem fet durant anys, que regulen definitivament els horaris de les escoles públiques.

A més, exigim que, en tot cas, les decisions sobre els horaris del centre es prenguen amb la participació activa de totes les famílies del centre que ho desitgen (i no només amb votacions al Consell Escolar, on les famílies estan infrarepresentades i no es compta amb el vot de la majoria de les famílies) i sempre amb el millor interès dels xiquets i xiquetes com a prioritat.

## **Pla Edificant**

El Pla Edificant genera preocupació a la federació pràcticament des dels seus inicis. Tot i que se'ns ha assegurat que el programa continua en marxa i que tant les actuacions ja aprovades com les necessàries es duran a terme, la realitat que percebem és un pla lent, paralitzat de facto, mentre molts centres educatius afronten necessitats urgents de reforma i millora de les seues instal·lacions. Des de la FAMPÀ esperem que se li done la importància que mereix, que es prioritze i s'agilitze tot el procés al màxim per garantir que l'alumnat i el professorat disposen d'espais dignes i segurs. A més, insistim en la necessitat de més transparència: volem disposar d'un llistat actualitzat i accessible amb el detall de cada actuació —estat d'execució, data de reinici, pressupost assignat i previsió de finalització— que permeti fer-ne un seguiment clar i real, encara que des de Conselleria ja se'ns ha comunicat que no existeix aquest llistat i que pel contrari donaran tota la informació sol·licitada a les AFA que vulguen conèixer-la.